

SOOMAA RAHVUSPARGI KOOSTÖÖKOGU PROTOKOLL

13. september 2022, Tõramaal, Soomaa RP külasuskeskuses

Algus kell 15.00, lõpp kell 17.00

Osalesid:

Märt Holtsmann, Stella Miil, Meelis Suurkask, Katrin Aavik, Meris Vaine, Krista Kingumets, Dagmar Hoder, Aino Viinapuu, Annika Parm, Mari-Liis Rondo, Kärt Linder, Sandra Urvak, Mari Raja

Teamsi vahendusel: Priit Voolaid, Indrek Vainu.

Protokollis: Sandra Urvak

PÄEVAKORD

* Ülevaade 2022. a toimunud tegevustest ja eesotavatest sündmustest – Sandra Urvak, Keskkonnaamet

* Poollooduslike koosluste taastamiseks tehtavad tööd Soomaal – Priit Voolaid, RMK

* Kohalike organisatsioonide ja kogukonna tegevused käesoleval aastal

ÜLEVAADE

Sandra Urvak, KeA: kokkuvõtte käesoleval aastal toimunud kultuuripärandiga seotud sündmustest. Kohvikutepäev leidis aset 5. korda. Kodukohvikuid oli viis ning need olid väga edukad, rahvast jagus igale poole. Õhtune kontsert ja loeng Tipul aga ei olnud nii õnnestunud ses mõttes, et kuulajaid oli üle ootuste vähe. Vaja mõelda kas ja kuidas edasi. Kohvikuid võiks jätkata ka edaspidi, aga kontserdi ja loengu osas on vaja kaaluda, sest eeskätt kontserdi korraldamisega kaasnevad väga suured kulutused ning piletitulu on prognoosimatu. Üks võimalus on siirdada "Soomaalasele külla" -päev laupäevale. Selline ettepanek on tulnud ka mõnelt kohvikupidajalt. On võimalik ka loeng ja kontsert üldse ära jätta või korraldada ainult loeng jne. Vaja arutada.

Käesoleval sügisel veel kavas õppereis Kagu-Eestisse ning kaltsutite õmblemise õpituba.

10. detsembril ka Soomaa RP 29. sünnipäeva tähistamine.

POOLLOODUSLIKE KOOSLUSTE TAASTAMINE

Priit Voolaid, RMK: Kohe on valmimas kaks suurt poollooduslike koosluste hooldamiseks mõeldud infrastruktuuri taristu projekti: Räksi sild Halliste jõel ja Mulgi heinamaa sild Lemmjõel. Mulgi heinamaal parandatud ka mitmes lõigus läbipääse. **Dagmar Hoder, MTÜ**

Tipu Looduskool: Miks on Mulgi heinamaale vajalikud säärase mastaabiga sillaehitustööd, kohale on veetud tohututes kogustes liiva jne. Vaatepilt on kurb ning ehmatav. Kas ei olnud võimalik rajada midagi tagasihoidlikumat, kasvõi iga-aastaselt teisaldatav lahendus vms? Vajadus Räksi silla järele on arusaadav, sest seda kasutatakse palju laiemalt, mitte ainult väikese ala niitmise tarbeks, aga Mulgi heinamaa säärane sild on arusaamatu. **Priit Voolaid:** on vaja tagada juurdepääs 12 ha rohumaale, mis vajab hooldamist. Lisaks on teisel pool silda potentsiaalselt veel 18 ha rohumaad, mida niita. **Indrek Vainu:** Me eeldame, et rahvuspargis kasutatakse teatud värve ja ehitusmaterjale, säilitatakse maastikuline ilme jne, aga samas lubatakse rajada sääraseid uusarendusi, mis tunduvad sobivat pigem Tallinn-Tartu maanteele! **Sandra Urvak:** Kui palju selle silla rajamine maksis ning millisest allikast sellele tarvis raha tuleb? **Priit Voolaid:** Projekti maksumus on 200 000 eurot ning seda rahastatakse

Euroopa Liidu struktuurifondidest. Projekteeija pakkus välja sellise lahenduse ja see kiideti heaks. Lisaks on Kuusekääräl ka värskelt valminud 12 uut truupi ja üks koelmekoht. Osjul oleme ka tegelenud juurdepääsude parandamisega. **Märt Holtsmann, KeA:** torusild on kõige odavam lahendus, iseasi on kaaluda, kas sääraistel mastaapsetel rajatistel on mõtet küllalt väikese ala hooldamise eesmärgil.

Sandra Urvak kirjeldas Viljandi Muuseumi poolt 24. septembril Hüpasaares korraldatavat Mart Saare 140. sünniaastapäevale pühendatud kontserti ja ringkäiku.

ÜLEVAATED TEISTELT

Katrin Aavik, RMK: Soomaa RP külastuskeskuse remont ja laiendamine läheb uuel aastal projekteerimisse ja ehk alustatakse ehitustöödega 2024. aastal; köögipool on projekteeritud nii, et seda on võimalik anda rendile kohvikupidajale; praegusest elumajast saab loodushariduse maja (õppeklassid jms) ning peahoone jääb külastajate vastuvõtmiseks ja ekspositsioonipinnaks. Remondi ajal kolib peamaja ilmselt elumajja ehk tulevasesse loodushariduse majja. Peahoonele tuleb juurdeehitus, uus ekspositsioon ning parklat laiendatakse aida taha.

Meelis Suurkask, KeA: Soomaa RP uus kaitsekorralduskava on peaaegu valmis. See avalikustatakse enne lõplikku vastuvõtmist. Mingeid radikaalseid muudatusi ei ole. Lisanduvad mõned matkarajad, n Karuskose ring, Karuskose-Lemmjõe keelemetsa ja perspektiivis ka Oksa ring Särgoja kõrtsi juurde. Vaja taastada juurde paarsada ha luhtasid. Kunagi olnud palju enam kui neid praegu hooldamisel on. **Dagmar Hoder:** milline on osakaal karjatamise ja niitmise vahel? **Meelis Suurkask:** maahooldajatel karmid piirangud, looduskaitse saab seda oksa, millel istub. Luhtade hooldamine on nii keeruline, et raske hooldada. Kui niitmine lükkub juuli keskpaika, siis hein ei kuiva enam ära. **Dagmar Hoder:** kohalikele, kel on loomad, tähendab nõnda hilja niitmine seda, et heina kvaliteet on väga madal. Mis on meie eesmärk, kas mingil aastal võiks varem niita jne? Kas niitmise tingimusi saaks paindlikumaks muuta? **Meelis Suurkask:** Kui toetust ei võta, võid niita 1. juulist, kui võtad, siis 15. juulist alates. Uuest hooajast ei pea enam igal aastal niitma, ka mitte puisniite. Kõige parem tulemus oleks karjatamine, niitmine ja maa puhata laskmine vaheldumisi. Neppidele meeldivad loomade poolt ära sõtkatud jõekaldad, sest seal on kärkseid jne.

Meelis Suurkask: mida teha Lemmjõe tammega? Silver Sams, RMK loodusvaht on perimeetri ära puhastanud, aga ümbritsevad puud on veel kõrgemaks kasvanud. Ehk võiks kaaluda puu ümbert veel laiemalt puhtaks raiumist. Lemmjõe tammele on asunud elama 1. kategooria seen, torikseen. Seen mädandab tamme.

Mari-Liis Rondo, Soomaa puhkeküla: Soomaa puhkekülal sellest aastast Europarci turismikorraldaja sertifikaat. Suvi möödus kenasti, edukalt. Plaanis suurema ruumi rajamine, kus oleks võimalik senisest kuni 15 inimese mahutamiseks enam külalisi vastu võtta. Kui kõik õnnestub, siis võiks laiendus valmida järgmisel talvel.

Aino Viinapuu, Rohelise Jõemaa Koostöökogu: Viiel piirkonna ettevõttel on nüüd Europarci ettevõtja sertifikaat! Ühisprojekt "Koostöö arendamine ja ühtse külastustaristu rajamine Soomaa piirkonnas". Veeohutuskoostöö; Soomaa kodukohvikutepäev, Maapäev, õppereis kogukonnaliidritele, ettevõtjatele, omavalitsustöötajatele ja partneritele piirkondliku koostöö arendamiseks - Läti LAC Cesis ja Gauja rahvuspark. Ühtsel identiteedil põhineva infotaristu

rajamine Soomaa sissesõiduteedele ja külastajateekondadele. Rakett OÜ valmistab Soomaa piirkonna visuaali. Rahvuspargi piiritähised 6 tk. **Krista Kingumets, KeA**: Rahvuspark kirjutada sildil väiketähega.

Aino Viinapuu: Soomaa väravate tähistamine Toris ja Suure-Jaanis, 2 m kõrgused tähed ja piirkonna kaart, kus on tähistatud majutus- ja toitlustuskohad. Lisaks viidad teenusepakkujate juurde, 20 tk. Kõik viidad üleval 2022 aasta lõpuks. Projekt elab juba oma elu edasi. Valminud on Soomaamoos, palindroom. Kõik kelle eesmärgid Rohelise Jõemaa Koostöökogu eesmärkidega kokku lähevad, saavad visuaali kasutada. Rahvuspargi piires on tähises kasutatud rahvuspargi logo, väljaspool lihtsalt Soomaa nime.

KOKO liikmed: Tohvril on veel alles rahvuspargi piiri tähistav vana puidust silt, seda tuleks alles hoida ja säilitada. **Meelis Suurkask**: Silverile Samsile rääkida, et ta tooks Tohvril Soomaa sildi juba praegu ära, st enne uue tähise paigaldamist.

Dagmar Hoder, MTÜ Tipu Looduskool: Tipu vana koolimaja uus katus on valmis. Omaosaluse tasumiseks on kogutud annetamise teel 3000 eurot, vaja oleks 9000 eurot. Töölaagrite käigus uuendatud saali põrand ja lagi parandatud. Loodetakse saada uus peauks ning saali tekiks järgmisel suvel näituseruum, filmivaatamise koht jne. Augustis oli 4 nädalat järjest töölaagrit. Sai palju tehtud. LEADERi toetusega katus ning ka teadus- ja loodusingid.